

I

(Beslutninger og resolutioner, henstillinger og udtalelser)

UDTALELSER

DEN EUROPÆISKE CENTRALBANK

DEN EUROPÆISKE CENTRALBANKS UDTALELSE

af 17. december 2007

efter anmodning fra Rådet for Den Europæiske Union om et forslag til Rådets forordning om ændring af forordning (EF) nr. 1338/2001 om fastlæggelse af de foranstaltninger, der er nødvendige for at beskytte euroen mod falskmøntneri

(CON/2007/42)

(2008/C 27/01)

Indledning og retsgrundlag

Den 23. oktober 2007 modtog Den Europæiske Centralbank (ECB) en anmodning fra Rådet for Den Europæiske Union om en udtalelse om et forslag til Rådets forordning om ændring af forordning (EF) nr. 1338/2001 om fastlæggelse af de foranstaltninger, der er nødvendige for at beskytte euroen mod falskmøntneri ⁽¹⁾ (i det følgende benævnt »forslaget til forordning«).

ECB's kompetence til at afgive udtalelser fremgår af artikel 123, stk. 4, tredje punktum, i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, som er retsgrundlaget for forslaget til forordning. ECB's kompetence til at afgive udtalelser fremgår tillige af artikel 105, stk. 4, første led i traktaten, sammenholdt med artikel 106 i traktaten, da forslaget til forordning angår beskyttelse af eurosedler og mønter mod falskmøntneri. I overensstemmelse med artikel 17.5, første punktum, i forretningsordenen for Den Europæiske Centralbank er denne udtalelse vedtaget af ECB's Styrelsesråd.

1. Almindelige bemærkninger

- 1.1. Som omtalt i begrundelsen for forslaget til forordning har ECB for nyligt afgivet en henstilling ECB/2006/13 af 6. oktober 2006 om vedtagelse af visse foranstaltninger med henblik på at beskytte eurosedler mere effektivt mod falskmøntneri ⁽²⁾ (herefter benævnt »ECB's henstilling«). I ECB's henstilling giver ECB udtryk for den opfattelse, at medens som hovedregel strafferetten og reglerne om behandlingen af straffesager principielt ikke henhører under Fællesskabets kompetence, kan dette dog være tilfældet, når dette er nødvendigt til sikring af fællesskabsrettens fulde effektivitet ⁽³⁾. ECB henstillede især, at Kommissionen burde overveje at stille forslag om, at de nationale analysecentre (NAC) og de nationale centralbanker, som ikke er nationale analysecentre, får udvidede beføjelser til at opbevare identificerede og analyserede eksemplarer af falske pengesedler samt til at anmode om at få udleveret falske pengesedler og på lovlig vis transportere disse inden for EU til brug for referencerammen. Især bør artikel 4, stk. 2, i forordning (EF) nr. 1338/2001 ændres, og artikel 4, stk. 3, bør følgelig udgå. Som minimum bør artikel 4, stk. 3, ændres, således at en fuld anvendelse af artikel 4, stk. 2, ikke

⁽¹⁾ KOM(2007) 525 endelig udg.

⁽²⁾ EUT C 257 af 25.10.2006, s. 16.

⁽³⁾ Dom af 13. september 2005 i sag C-176/03, Kommissionen mod Rådet Sml. I, s. 7879 og dom af 23. oktober 2007 i sag C-440/05, Kommissionen mod Rådet (endnu ikke offentliggjort i samlingen).

hindres, fordi falske pengesedler anvendes eller opbevares som bevismidler i forbindelse med straffesager, medmindre en sådan anvendelse af denne bestemmelse er praktisk og fysisk umulig på grund af de beslaglagte falske pengesedlers mængde og type«. Disse henstillinger er ikke taget i betragtning i forslaget til forordning.

- 1.2. Principielt ser ECB positivt på enhver anvendelse af en retsakt, som er vedtaget under traktatens første søjle til beskyttelse af euroen mod falskmøntneri fremfor en retsakt fra tredje søjle baseret på politisamarbejde og retligt samarbejde i kriminalsager, idet retsakter under første søjle udgør det eneste effektive retsmiddel til beskyttelse af euroen mod falskmøntneri inden for rammen af Fællesskabets økonomiske og monetære union ⁽¹⁾.

2. Specielle bemærkninger

- 2.1. Den foreslåede udvidelse af anvendelsesområdet for titlen for artikel 4 i forordning (EF) nr. 1338/2001 af 28. juni 2001 om fastlæggelse af de foranstaltninger, der er nødvendige for at beskytte euroen mod falskmøntneri ⁽²⁾ således at der indføres en forpligtelse til at videresende nye og gamle klasser af falske pengesedler til andre formål end identifikation følger delvis ECB's henstilling. Den foreslåede ændring af artikel 4, stk. 2, forhindrer dog ikke, at falske pengesedler kan anvendes eller tilbageholdes i forbindelse med straffesager i henhold til artikel 4, stk. 3, og dermed er i strid med en udvidelse af anvendelsesområdet for titlen for artikel 4, hvorved den effektive virkning af den ændrede bestemmelse bringes i fare. Anvendelse af bestemmelsen beror fortsat helt på såvel den nationale straffelov som på de juridiske eller strafforfølgende myndigheders skøn. Det kan tænkes, at eksempler på nye eller særlig farlige forfalskninger opdages i et land ved beslaglæggelse i et enkelt tilfælde, og at de retlige eller retsforfølgende myndigheder vil afvise eller som følge af national strafferet være afskåret fra at udlevere nogen af dem til brug for afprøvning og således modvirke ånden i den nye bestemmelse. Som angivet i afsnit 2 i ECB's henstilling, ønsker ECB ikke at de mistænkte og tiltalte rettigheder i straffesager berøres i denne henseende er den interesseafvejning, som indførtes med forordning (EF) nr. 1338/2001 og som bibeholdes i forslaget til forordning, dog blevet skæv i forhold til beskyttelse af euroen mod falskmøntneri. Med henblik på at sikre beskyttelse heraf bør ECB og de nationale centralbanker have ret til at modtage eksemplarer af pengesedler, der er tilbageholdt som bevismidler i straffesager, medmindre dette er umuligt i betragtning af antallet og typen af de beslaglagte forfalskninger.
- 2.2. Som omtalt i begrundelsen for forslaget til forordning har ECB allerede vedtaget en referenceramme for detektering af falske eurosedler ⁽³⁾, som de nationale centralbanker i Eurosystemet er forpligtede til at gennemføre i deres nationale retssystemer. ECB gennemførte dette til opfyldelse af sine forpligtelser i medfør af artikel 106, stk. 1, i traktaten og artikel 16 i statuten for Det Europæiske System af Centralbanker og Den Europæiske Centralbank for at sikre og bevare de cirkulerende eurosedlers integritet, og i forlængelse heraf offentlighedens tillid til eurosedlerne. Dette bør klarere afspejles i den foreslåede ændring af artikel 6, stk. 1, i forordning (EF) nr. 1338/2001 gennem en udtrykkelig henvisning til ECB's kompetence til at opstille standarder både for kontrol af eurosedlernes gode stand og ægthed og det hidtidige arbejde inden for Eurosystemet med dette formål.
- 2.3. Den foreslåede ændring af artikel 6, stk. 1, i forordning (EF) nr. 1338/2001 pålægger »kreditinstitutter samt alle andre institutter, der som led i deres virksomhed deltager i håndtering og udlevering af pengesedler og mønter til offentligheden« pligt at sikre, at eurosedler og euromønter, som de modtager, kontrolleres med henblik på ægthed, og at falske sedler og mønter afsløres. Selvom formålet med forpligtelsen er klart og ønskværdigt, så indbefatter ordlyden af udtrykket »andre institutter, der som led i deres virksomhed deltager i håndtering og udlevering af pengesedler og mønter til offentligheden« ikke andre foretagender, som driver selvbetjeningsautomater, der distribuerer eurosedler til offentligheden, uanset at dette ikke sker som led i en virksomhed. Den praktiske gennemførelse af ECB's rammeaftale på nationalt plan har faktisk vist den begrænsede rækkevidde af udtrykket, især for så vidt angår detailhandlere, som genopfylder pengeautomater. Denne begrænsede rækkevidde med hensyn til adressaterne for forpligtelsen i artikel 6 kan skabe et hul, hvor eurosedler og euromønter ikke bliver kontrolleret i overensstemmelse med ECB's og kommissionens procedurer, til skade for offentligheden i almindelighed og for kreditinstitutterne i euroområdet, som vil være underlagt strengere standarder. En bredere definition ville således være den mest hensigtsmæssige løsning.

⁽¹⁾ Jvf. også henstilling ECB/1998/7 af 7. juli 1998 om vedtagelse af visse foranstaltninger til forbedring af eurosedlers og -mønters retlige beskyttelse.

⁽²⁾ EFT L 181 af 4.7.2001, s. 6.

⁽³⁾ Jvf. referencerammen for detektering af falske eurosedler og sortering efter kvalitet i kreditinstitutter og af andre, der håndterer kontanter som led i deres virksomhed, som findes på ECB's websted: www.ecb.int/pub/pdf/other/recyclingeurobanknotes2005da.pdf

- 2.4. Forslaget til forordning tilføjer en bestemmelse til artikel 6, stk. 3, i forordning (EF) nr. 1338/2001, der forpligter medlemsstaterne til at indføre love og administrative bestemmelser til gennemførelse af forpligtelsen for kredit- og andre institutter til at sikre, at eurosedler og -mønter kontrolleres for ægthed og forfalskninger afsløres, i overensstemmelse med procedurer, der er fastlagt af ECB og Kommissionen. Medlemsstaterne vedtager disse love og administrative bestemmelser inden den 31. december 2009. De meddeler straks Den Europæiske Centralbank og Kommissionen disse. Det er ECB's opfattelse, at da ECB og Kommissionen har ansvaret for fastlæggelse af de procedurer, der er grundlag for denne forpligtelse, bør det også være ECB og Kommissionen, som fastsætter fristerne for gennemførelsen heraf, såvel af praktiske som af retlige grunde. Fra et praktisk synspunkt kræver fastlæggelse af frister for implementering professionelt kendskab til de lokale operatørers viden og muligheder. Omkostningerne ved overgangen til og fremstilling og anskaffelse af de nye krævede detektorer skal også tages i betragtning. Det kan derfor være ufleksibelt med én enkelt frist som i forslaget til forordning. Fra et retligt synspunkt bør det organ, der har kompetencen til at opstille sorteringsstandarder til både godheds- og ægthedskontrol af eurosedler og euromønter, være det samme, der også fastsætter fristerne for gennemførelsen heraf. Det foreslås derfor, at denne frist udgår i forslaget til forordning og at det i stedet bestemmes, at fristerne for gennemførelse af denne forpligtelse, i overensstemmelse med de procedurer, der fastsættes af ECB og Kommissionen, også fastsættes i disse procedurer.
- 2.5. Med hensyn til at lade mønter være omfattet af forordningen på samme niveau som eurosedler, og i erkendelse af sin kompetence vedrørende forhold omkring eurosedler bemærker ECB, at denne fremgangsmåde kan have den negative konsekvens at bringe detailbetalinger i medlemsstaterne i fare, idet den tekniske mulighed for den foreslåede kontrolforpligtelse for mønter — i modsætning til, hvad der gælder for eurosedler — endnu er uvis.
- 2.6. Da det ikke står fuldstændig klart, om henvisningen i Rådets forordning (EF) nr. 1339/2001 af 28. juni 2001, der udstrækker virkningen af forordning (EF) nr. 1338/2001 om fastlæggelse af de foranstaltninger, der er nødvendige for at beskytte euroen mod falskmøntneri, til de medlemsstater, som ikke har indført euroen som fælles valuta ⁽¹⁾ til forordning (EF) nr. 1338/2001, er dynamisk, er der behov for endnu et forslag til forordning, der udstrækker virkningerne af forslaget til forordning til medlemsstater uden for euroområdet ⁽²⁾, især for så vidt angår ændringerne til artikel 4 og 5. Men i forbindelse med de »procedurer, der fastlægges af Den Europæiske Centralbank«, hvortil der vil blive henvist i forslaget til forordning i artikel 6, stk. 1, i den ændrede forordning (EF) nr. 1338/2001, som anført ovenfor, er ECB bedst i stand til at træffe beslutning om gennemførelsen af sine egne procedurer vedrørende eurosedler. I denne henseende og i lyset af grænserne for det geografiske område, hvor euro er lovligt betalingsmiddel, besluttede ECB i juli 2006 ⁽³⁾, at disse procedurer sættes i kraft i de nye deltagende medlemsstater, når disse indfører euro.

3. Ændringsforslag

Såfremt ovennævnte råd skulle føre ændringer i forslaget til forordning, vedlægges som bilag ændringsforslag.

Udfærdiget i Frankfurt am Main, den 17. december 2007.

Jean-Claude TRICHET
Formand for ECB

⁽¹⁾ EFT L 181 af 4.7.2001, s. 11.

⁽²⁾ Dette har været tilfældet i den senere tid med andre tekster om ændring af retsakter i forbindelse med beskyttelse af euroen, f.eks. Rådets afgørelse 2006/849/EF af 20. november 2006 om ændring og forlængelse af afgørelse 2001/923/EF om et handlingsprogram for udveksling, bistand og uddannelse med henblik på beskyttelse af euroen mod falskmøntneri (»Pericles«-programmet) (EUT L 330 af 28.11.2006, s. 28), og Rådets afgørelse 2006/850/EF af 20. november 2006 om udvidelse af anvendelsen af afgørelse 2006/849/EF om ændring og forlængelse af afgørelse 2001/923/EF om et handlingsprogram for udveksling, bistand og uddannelse med henblik på beskyttelse af euroen mod falskmøntneri (Pericles-programmet) til også at omfatte de medlemsstater, der ikke har indført euroen (EUT L 330 af 28.11.2006, s. 30).

⁽³⁾ Jvf. ECB dokumentet »Overgangsordning for indførelse af rammesystemet for recirkulering af pengesedler i de nye deltagende medlemsstater«, som findes på ECB's websted under:
www.ecb.europa.eu/pub/pdf/other/recyclingeurobanknotesframework2006da.pdf

BILAG

ÆNDRINGSFORSLAG

Tekst foreslået af Kommissionen

Ændringer foreslået af ECB ⁽¹⁾

Ændringsforslag 1

Artikel 1, stk. 1

I forordning (EF) nr. 1338/2001 foretages følgende ændringer:

1. Artikel 4 affattes således:

a) Titlen affattes således:

»Forpligtelse til at videresende falske pengesedler«

b) i slutningen af stk. 2 indsættes følgende punktum:

»Med henblik på at lette kontrollen af ægtheden af eurosedler i omløb tillades transport af falske sedler mellem kompetente nationale myndigheder samt Den Europæiske Unions institutioner og organer.«

I forordning (EF) nr. 1338/2001 foretages følgende ændringer:

1. Artikel 4 affattes således:

a) Titlen affattes således:

»Forpligtelse til at videresende falske pengesedler«

b) i slutningen af stk. 2 indsættes følgende punktum:

»Med henblik på at lette kontrollen af ægtheden af eurosedler i omløb tillades transport af falske sedler mellem kompetente nationale myndigheder samt Den Europæiske Unions institutioner og organer.«

c) **stk. 3 affattes således:**

»Stk. 2 anvendes således, at bestemmelsen ikke er til hinder for, at formodede falske pengesedler anvendes og opbevares som bevismidler i forbindelse med straffesager, under hensyntagen til antallet og typen af beslaglagte falske pengesedler.«

Begrundelse — Se afsnit 2.1 i udtalelsen

Ændringsforslag 2

Artikel 1, stk. 3, litra a)

3. Artikel 6 ændres således:

a) stk. 1 affattes således:

»1. Kreditinstitutter samt alle andre institutter, der som led i deres virksomhed deltager i håndtering og udlevering af pengesedler og mønter til offentligheden, herunder institutter, hvis aktivitet består i veksling af pengesedler og mønter i forskellig valuta, som f.eks. vekselkontorer, har pligt til at sikre, at eurosedler og euromønter, som de har modtaget, og som de har til hensigt at bringe i omløb igen, kontrolleres med henblik på ægthed, og at falske sedler og mønter afsløres. Denne efterprøvning foretages i overensstemmelse med de procedurer, der fastlægges af Den Europæiske Centralbank og Kommissionen for henholdsvis eurosedler og euromønter.

De institutter, der er nævnt i første afsnit, har pligt til at tage alle eurosedler og euromønter, som de ved eller har tilstrækkelige grunde til at tro er falske, ud af omløb. De overgiver dem straks til de kompetente nationale myndigheder.«

3. Artikel 6 ændres således:

a) stk. 1 affattes således:

»1. Kreditinstitutter samt alle andre institutter, der ~~som led i deres virksomhed~~ deltager i håndtering og udlevering af pengesedler og mønter til offentligheden, herunder:

- herunder institutter, hvis **erhvervs**mæssige aktivitet består i veksling af pengesedler og mønter i forskellig valuta, som f.eks. vekselkontorer, **og**
- **detailhandlere og andre økonomiske aktører, som f.eks. kasinoer, der som biaktivitet deltager i håndtering og udlevering af pengesedler til offentligheden via pengeautomater**

har pligt til at tage alle eurosedler og euromønter, som de har modtaget, og som de har til hensigt at bringe i omløb igen, kontrolleres ~~med henblik på ægthed~~, og at falske sedler og mønter afsløres. Denne ~~efterprøvning~~ kontrol foretages i overensstemmelse med de procedurer, der fastlægges af Den Europæiske Centralbank og Kommissionen for henholdsvis eurosedler og euromønter, **i overensstemmelse med disse respektive kompetence og under hensyntagen til de særlige forhold omkring henholdsvis eurosedler og euromønter.**

De institutter, **detailhandlere og andre økonomiske aktører**, der er nævnt i første afsnit, har pligt til at tage alle eurosedler og euromønter, som de ved eller har tilstrækkelige grunde til at tro er falske, ud af omløb. De overgiver dem straks til de kompetente nationale myndigheder.«

Begrundelse — Se afsnit 2.3 i udtalelsen

(¹) Fed skrift i brødteksten angiver, hvor ECB foreslår indsættelse af ny ordlyd. Gennemstregning af tekst angiver, hvor ECB foreslår, at tekst udgår.

Ændringsforslag 3

Artikel 1, stk. 3, litra b)

b) i slutningen af stk. 3 indsættes følgende afsnit:

»Uanset stk. 3, første afsnit, vedtager medlemsstaterne love og administrative bestemmelser til gennemførelse af denne artikels stk. 1, første afsnit, inden den 31. december 2009. De meddeler straks Kommissionen og Den Europæiske Centralbank disse.«

b) i slutningen af stk. 3 indsættes følgende afsnit:

»Uanset stk. 3, første afsnit, vedtager medlemsstaterne love og administrative bestemmelser til gennemførelse af **de procedurer, som er omtalt i** denne artikels stk. 1, første afsnit, ~~inden den 31. december 2009~~ **i overensstemmelse med de frister, der fastlægges i disse procedurer. De Medlemsstaterne** meddeler straks Kommissionen og Den Europæiske Centralbank disse.«

Begrundelse — Se afsnit 2.4 i udtalelsen

Ændringsforslag 4

Artikel 2

Denne forordning får virkning i de deltagende medlemsstater som defineret i artikel 1, første led, i Rådets forordning (EF) nr. 974/98 ⁽¹⁴⁾.

⁽¹⁴⁾ EFT L 139 af 11.5.1998, s. 1.

Denne forordning får virkning i de deltagende medlemsstater som defineret i artikel 1, første led, i Rådets forordning (EF) nr. 974/98 ⁽¹⁴⁾.

De procedurer, der er omtalt i artikel 6, stk. 1, i forordning (EF) nr. 1338/2001, får virkning i de deltagende medlemsstater som bestemt i dennes artikel 6, stk. 3, andet afsnit.

⁽¹⁴⁾ EFT L 139 af 11.5.1998, s. 1.

Begrundelse — Se afsnit 2.5 i udtalelsen
